

ELŐFIZETÉSI ÁR.

Helyben hához hordva és vidékre postai megküldéssel:

Egész évre . . . . . 4 ft — kr.

Félévre . . . . . 2 ft — kr.

Negyedévre . . . . . 1 ft — kr.

Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetéseket jutányosan számítunk,

Hivatalos hirdetéseknek 100 szög 1 frtért közölhetnek.

Kincstári bélyegdíj minden hirdetésért 30 kr.

Hirdetéseket s előfizetéseket felvesz Landesmann M. könyvkereskedése S.-a-Ujhelyben.

SÁTORALJA

Zemplénnvármegye közérdekeit képviselő hetilap.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSEG

ÉS
KIADÓHIVATAL

hova a lap szellemi részét illető közlemények s az előfizetési pénzek, hirdetési kéziratok s díjak és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intendók:

Sárospatak, Kovács-utca 175. sz.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Bérmintetlen leveleket nem fogadunk el.

Nyitlter minden sora 20 kr.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ-TULAJDONOS:

STEINFELD JENŐ.

TÁRS-SZERKESZTŐ:

RÉZ LÁSZLÓ.

Csabai Dókus Gyula.

Üdvözljük, szívünk egész melegével köszöntjük méltóságos Dókus Gyula kamarást, vármegyénk főjegyzőjét Zemplén vármegye szolgálatában eltöltött negyedszázados működése alkalmából.

Zemplénnvármegye igazközvéleményének megnyilatkozását fejezte ki vármegyénk folyó hó 5-én tartott közigazgatási bizottsági ülése, midőn — mint minden irányban első és hivatott testület — kezét a vármegye közönségének ítéren tartva, őt 25 éves vármegyei szolgálatának végpontján őszinte elismeréssel s abban a reményben üdvözlötte, hogy elmúlt negyed százados hazafias, kitartó és rokonszerves működése biztos zálogul szolgál azon újabb negyed-százados munkásságra nézve, a melyet tőle a vármegye vár és kér, a melynek küszöbét most friss egészségben a vármegye közönségének szívből jövő szerencse kívánata kíséretében lépte át.

Jubiláló főjegyzőnk áldásos tevékenysége vármegyénk összes — közigazgatási, közzgazdasági, közművelődési és társadalmi — életét áthatotta s mindenkor a serény munka, okos tapintat és célt nem tévesztő határozottság emberének bizonyult. Kimagasló érdemei e téren sokkal ősmertebbek s a közéletben oly élénken élnek, hogy azok részletes ősmert-

tésétől felmentve érezzük magunkat, már azért is, mert ezen újabb negyed-század küszöbét a legkívánatosabb jó egészségben lépve át, munkásságának még delelőjére sem jutott és bokros érdemei, sok irányú gyümölcsöző tevékenységének méltatása arra hivatott ősmertetőre vár.

Mi, sárospatakiak még fokozottabb mértékben vagyunk lekötelezettei ő méltóságának — mint mar a negyedik századot ide virágzásban élő főiskolánk tevékeny világi algonodnokának. Hálával és köszönettel gondolunk gondnoki minőségében nálunk, — főiskolánk javára töltött idejére és mély tisztelettel kérjük, hogy csatolja továbbra is szeretettel bokros teendő közé főiskolánk ügyeinek gondozását.

Isten éltesse Dókus Gyula es. és kir. kamarást, vármegyénk főjegyzőjét, ref. főiskolánk világi lgonodnokát elmúlt negyedszázados működésének végén és újabb negyedszázados munkásságának kezdetén!

Friss egészségben hazánkban, vármegyénknek, főiskolánknak javára sokáig éljen!

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Főispáni látogatás a sárospataki szőlőtelepeken.

Nem mindennapi esemény folyt le Sárospatakon, e f. hó 6-án. Szeretve tisztelt főispánunk, Méltóságos Molnar Istvan úr megérkezését örömmel vártuk. A városban az épületek lobogókkal díszítették. A város csendes utcáit

kocsik robusa verte fel, hogy az érkező kedves vendégeket a kívánt helyre vinnesse. A városi képviselő-testület a vasúti peronon helyezkedett el, hol az önkéntes tüzoltócsapat sorfalat képezett, a helybeli és a vidékről jött díszes közönség között. Az Ujhely felől jövő reggeli gyorsvonat meghozta a várva-vártakat.

Az üljenezésekkel fogadott főispánt városink főbírája Dobozi Papp Ferencz rövid, tartalmas beszéddel szívesen üdvözlötte, örömenek adva kifejezést, hogy hivatalos minőségben szerencsés van a főispán úr ő méltóságához. A főispán úr megköszönte a fogadtatást, várbogya: Bogay Zsigmond tüzoltó főparancsnok szepen elmondott üdvözlő beszédét hallgatta meg: válaszában monda ő méltósága, hogy minél kevesebbszer legyen szüksége a város közönségének a tüzoltók működésére! Úgy a főparancsnoknak, mint az egyes tüzoltóknak köszönetet mondva, nyájás kezzorítások között a nagy közönségtől kísérve a Vass Imre ügyvéd és földbirtokos gyönyörű négyes fogatára ült, jobbra ültetve Dobokay Lajos ministeri osztálytanácsos és országos lojaszati kormánybiztos urat. A főispán úr kíséretében voltak: Ujhelyből: Becske Balint kir. pénzügyigazgató Barthos József főszolgabíró, Dókus Gyula zemplénnmegyei főjegyző, Dongó Gy. Géza m. főszámvévo, szerkesztő, Baró Gaizler József szolgabíró, Hönes Dezso kir. főmérnök, Horváth József th. főjegyző, Nemes Lajos kir. tanácsos, tanfelügyelő, Molnar Bela kerületünk országgyűlési képviselője, Meczner Gyula nagybirtokos Staut József főispáni titkar. Tallyaról: Bernát Béla a madi kerület országgyűlési képviselője. Tarcáról: Kosinszky Viktor vincellér kézeztelő igazgató. Mádról: Szabo Lajos főbíró. Üllésbazy Endre jegyző. L-Bényeről: Zalai N. nagybirtokos. O-Liszkaról: Rimaszombati Pál közbirtokosági elnök. Perbenyikből: Ulrich Vilmos. gr. Majláth jószágigazgatója. Tolcaváról: Nagy Barna. Csörgöről: Paulovics János tanító. Bodrog-Halászból: Turian Gábor jegyző. Trauconból: Kolozsy Ferencz jegyző.

TÁRCZA

Csabai Dókus Gyula.

— A „Sátoralja” eredeti tárczája. —

A mai rang- és czimkórságos világban, midőn minden legkisebb alkalmat felhasználnak arra az emberek, hogy nevéket a hir vegye szárnyaira s az olesó dicsőség fényugaraiban sütkérezhessenek, csodálatosnak tűnhet föl sok ember előtt, hogy Zemplénnvármegye szerettett főjegyzőjét, csabai Dókus Gyula ő méltóságát, a megyei ügyek szolgálatában eltöltött lankadatlan munkásságának határkövével egész kis körben, a közigazgatási bizottság ülésében üdvözlötte.

De mi, a kik közelről ismerjük a jubiláns zajtalan munkásságát, minden üres fény s lélek nélküli frazisek iránti ellenszenvét, egész természetesen tartjuk azt, hogy Zemplénnvármegye az ő tiszteletére nem rendezett a toasztok árjában úszó ünnepséget, hanem, ünnepelt úgy, a mint Zemplénnvármegyéhez és ahoz a férfúhoz illik, ki egész ember, ki kötelességeit a leghibebben és a legbuzgóbban teljesíté 25

évi megyei munkálkodása alatt köztársadalmi és egyházi téren.

Egy ilyen ünnepelnek nem az ad színt, hogy az hirevel az egész orszagot betöltöte, hanem az teazi méltóságatlanság, hogy a benne résztvevők szívének minden dobbanása érezze azt az örömet, a mely akkor tölti el az ember lelket, a mikor látja, hogy vannak ideális lelkű emberek, a kik ejet-napot egygyé téve küzdenek a közjóért s küzdelmöknek jutalmat önszivök elismerésében találják.

Huszonöt év . . . Majdnem egy emberöltő. Huszonöt evnek igen sok öröme, igen sok bánata van Sokszor erzi az ember ily hosszú idő alatt a sors vesszőjének csapásait, de gyönyörködhetik az örömök rózsáiban is, még akkor is, ha nem munkálkodik a közügyek terén. Hat meg a ki e huszonöt evet az élet harcában tölté el, hányzor láthat élte égen fényt és horut. Mert a közügyek emberének nagyon nehéz a sorsa. Eszméit, céljait sokszor félreértik; nem ritkán aljas gyanu és cselszövés állja el útját a meg nem érteve s látva egyekes törpeségét, nagyon nehéz rózsákat szakajtani, sokkal könnyebb a tövis koronát megnyerni az emberektől. És a ki nem egész ember; a kinek lelkében nem kiolthatlan lánggal lobog a közügy szeretetének tüze, az el-

bukik. De az, a ki férfúni erejének teljes tudatában, felemelt fővel tör át az akadályokon, az szellemének súlyával meghódítja az embereket s jutalma huszonöt ev után minden jóknak az elismerése és szeretete.

Ezt az elismerést és szeretetet biztosította a maga számára Dókus Gyula Zemplénnvármegyében, negyedszázados munkálkodása után.

Dókus Gyula szül. 1849 okt. 15-én Sátoralja-Ujhelyben, örégi nemes családból. Gimnáziumi tanulmányait Sárospatakon 1861-ben kezdette s a IV. és VII. osztályok átugrásával 1867-ben végezte be. 1866-ban Patakról hallgatózva 1867—69-ig ismét Patakra jött s jogot ultagott. 1869—70-ba Debreczenben fejezte be jogi tanulmányait. Elvégezven tanulmányait, 1870-ben Zemplénnvármegye aljegyzővé választotta.

Ettől az időtől fogva áll a vármegye szolgálatában s minden társadalmi és közzgazdasági mozgalomban élénk részt vett s öntudatos, komoly munkásságával, széles ismereteivel és nagy tapasztalataival csakhamar egyik vezérférfia lett a megyének, a mely egymásután mind nagyobb bizalomra méltatta s most árvaszéki ülnökké, majd központi szolgabíró s végre 1890-ben főjegyzővé lett.

Sárospatakról: Dr. Ballagi Géza, Buza János, Nagy Gusztáv, Maklári Pap Miklós főiskolai tanárok; Balint Dezső ev. ref. lelkész. Id. Dr. Lengyel Endre főorvos. Dr. Lácay Szabó László, Goldblatt Lázár, Kun Daniel, Szabó Zsigmond, Molnár János ny. tanító, Keményi Vendel, Szepesti István, Wohl Aron, Dr. Kondor Miksa és többek. Ez a hiányosan egybeállított névsor is mutatja, milyen érdeklődést keltett a vidéki és helybeli közönség részéről a főispán úr által szándékolt szőlőtelepek megvizsgálása! Mintegy húsz kocsin elhelyezkedve mentünk ki a programmban megállapított sorrend szerint a Dr. Lácay Szabó László Megyer-hegyen fekvő szőlőjébe, hol megérkezésünk előtt már távolról hallottuk a szőlőpásztor kelepeselet és láttuk a zöldelő szőlőt, mely mintegy biztatólag jelezte: van már ismét szőlő és ezután még több lesz, csak munkálkodjatok!

A szíves tulajdonos vezetése mellett megtekintettük a mintegy 20 hold, ezelőtt öt évvel kezdett, azóta kitaró költségű, faradságot nem ismerő szolgálommal beépített szőlőtelepet. A szőlő megforgatott (rigulirozott) földbe sorokba van ültetve, mind ripáriába oltott formint vesszővel, zöldajtásban. A betelepítést úgy folytatja, hogy a befogant szőlőtővön egy pár új hajrást beolt, azt a földön lefekteti, porhajja módjára lehomlitja, mikor meggyökeresedett, a hova szükséges, odaülteti.

Az előbbi években ültetett tövek már szép termés hoznak, a fürtök nagyok, a szőlőszemek kifejtettek, a venyige és levéletér erőteljes, sátnya tövet alig látni. Szóval, a ki a dr. Lácay Szabó László szőlőjét látta, az meggyőződhetett róla, hogy kelto szakértelem, munka vagy az erre szükséges költség segítségével rövid idő alatt helyre lehet állítani az elpusztult szőlőket. Tisztelet, elismerés illeti az ilyen derék szőlőbirtokost, a ki maga és utódai jólétének emelésén kívül másoknak is követségére méltó példát mutat. Innen a Herceg Windisgrätz Lajos alsóhatari birtokán az állam által bérélt, Kosinszky Viktor turalai igazgató által kezelt szőlőiskola megtekintésére siettünk. Ez a telep a Füzüser partján terül el, mintegy 30 hold van, az ültetve nemesített formint és csakve vesszőkkel. A nemesítés sima ripária mintegy 40 cm. hosszú alanyba az erre a célra épült helyiségbe kézbe nemesítve történik. Tavasszal a benemesített vesszőket, egymástól 125 cm. szélességi sorokba sűrűn beültetik, mert a mint az igazgató úr mondotta, mire a kiültetésre kerül a sor, 25 % marad meg. Mikor meggyökeresedik, egymástól 15–20 cm. távolságra kiültetik, két, három éves korában az érteke folyamodókna eladják. A folyamodást a földművelési minisztériumhoz kell intézni. Ebben a szőlőiskolában mintegy 100 ezer formint és ötvenezer csakve tő van eladó. Ezen szőlőiskola nagy gondtal, szakértelemmel és szép sikerrel van kezelve. Az idén kiültetett nemesítéseknek már felemeter magasságú növések van, sötétzöld színnel és dűshajtással ékeskednek.

A szőlőiskola megtekintése után főispán úr ó méltóságra felhívta a közönséget, hogy a látottak és hallottak megbeszélésére és a netalán

indítványok megtételére a városba nagytermében gyűljünk egybe, mi megtörténvén. Ó méltósága szívesen üdvözölte a szép számmal egybegyűlt közönséget és különösen Dobokay Lajos minisiteri osztálytanácsos urat, kérve őt, hogy tegye meg vidékünk, megyénk érdekében mindazt, a mi a filloxxera által elpusztult szőlők helyreállítására nézete szerint multhatatlanul szükséges. Nevezetesen: olesó hitel, jutalomnak kapható szőlőtők és vesszők, és a termelőknek szakértők által való levezetése, utbaigazítása. Mondotta továbbá, hogy ő eddig nem sokat tett a szőlőtenyészés előmozdítására, mert őszintén megvallja, nem bizott a sikerbe, de most meggyőződött arról, hogy kelto igyekezzel le lehet küzdeni az akadályokat és létesíteni új szőlőket. Tudomása van arról, hogy egyesek fúradoznak s itt-ott társulatok alakulnak, hogy e célt minél előbb és könnyebben elérjék, ő is felszólították már a társulathá való levezetésre, de azért nem lépett be, mert az ellenőrzést tartja fel magának. (Eljenzés.) Úgy van meggyőződve, hogy noha a megyében a hatalom az ő kezében van letetve, de ha a közönség fel nem buzdul és a maga javáért meg nem teszi mindazt, a mi szükséges, úgy ő semmit sem tehet. A minisiteri biztos úr megköszönve a benne helyezett bizodalmat, megígérte, hogy megteszi, a mit csak tenni lehet és kell. Személy válogató nem lehet, mert nem egyes város, vidék, vagy megye van kezére bízva, hanem kedves hazánk egész területe, de Tokaj-Hegyalja szőlőinek beépítése gondoskodásának fő-tárgyát képezi. Az elmondottak után a közönség köréből senki sem látta szükségét a felszólalásnak; a zóld asztal mellől a fehér asztalhoz mentünk villásreggelire a Feldmesszer H. most újonnan épített vendéglőjébe, hol izletes kecsge, pörkölt, székelygulyás, rostélyos kifogástalanul elkészítve állott az érkezők részére. A vendéglős jó asztali bora és dr. Lácay Szabó László zivességből adott pompás asszúja, szomorodnija. Nagy Gusztáv főiskolai gazdasági választmány elnökének kitűnő csakve bora, melyet már direkt termő új szőlőjéből szűrt. Ezek után mondani is felesleges, hogy megérdemelt a szebbnél szebb felköszöntések. Szabó Zsigmond a főispán ömöltóságáért, a ki válaszában megígérte, hogy városunkat többször is fogja szerencséseltetni, Püza Sandor g. kath. apát-főesperes a minisiteri biztosért, Meczer Gyula Molnár Béla országgyűlési képviselőnkért, Barthos József főszólgábiró Kosinszky Viktor vincellér képezdeli igazgatóért Kun Daniel igen találan Bernat Béla országgyűlési képviselőért és Ulrich Vilmos vizsábalyozasi felügyelőért ürtettek poharát. Horváth József szintén a a főispán úrért. Az adjonistenre a felköszöntöket fogadj istennel választottak, a mi vidám hangulatban tartotta a jelen voltakait, úgy, hogy mikor előjött az indulás óraja, szerettük volna az időt megállítani, hogy még tovább együtt lehessünk a főispán úr ömöltóságával. A délutáni 1 órai gyorsvonathoz kísértük kocsi-kon ömöltóságát és a vele utó jelűti és az utazó kedves vendégeket, áldást kívánva reájok. Bárcsak minél többször lenne szerencsénk mel-

tóságos Molnár István zemplénnvármegye főispánjához, kinek megjelenése jótékonyan hatva városunk ügyeire, fejlődésére és gyarapodására!

Nem nyerne teljes képet az olvaó, ha a még ezután történtek is le nem írám. A főispán urat kísérok közül együtt maradtakat dr. Lácay meghívta pinceszéjébe, hogy még a filloxxera pusztítása előtt termelt borait megjelöltesse. Mondják, hogy borai valami nagyszerűek. Mi néhányan visszamaradtunk, részint azért, hogy a költő szerint okkál, móddal meg ne árson a szeszi, különösebben pedig azért, hogy a Lorántffy Zsuzsanna által hajdan adományozott, de a filloxxera által teljesen elpusztított, ezelőtt mintegy hat évvel az állam által 12 évre beültetése végett átvett szőlőt megtekintsük. A minisiteri biztos úr Dobokay, Bernat Béla képviselő Kosinszky Viktor igazgató, Kun Daniel, Maklári Miklós Kolbay Gyergely turalai rk. lelkész, Kolozi Ferencz jegyző, gyönyörködve szemléltek a régebbi ültetésű majd mindenik tövön levő tíz, tizenöt fürtű szőlőt. Itt is sorokba vannak ültetve a ripáriába oltott formint és csakve szőlők, a talaj alól veres nyirok, felül pedig köves, de azért a tövek igen szépen díszlenek benne, már majdnem az egész terület be van ültetve mély mintegy 8 holdat tesz, ha emlékezetem nem csal, a szőlő-kezelő felügyelő Tóth János szerint több, mint 10 ezer forintba került eddig; mi, a kik tudjuk azt, hogy ez a szőlő pusztulása előtt 5, 6 ezer ftm tiszta jövedelmet adott évenként a főiskolának, nem sokaljuk a reá fordított költséget. Mulasztást követünk el, ha ki nem emelnek úgy az igazgató Kosinszky Viktor, mint a felügyelő, szorgalmas és szakavatott Tóth János eredményes munkálkodását. Igen jó hatása lett volna, ha úgy a felső, mint az alsó határban levő szőlőket is, melyek szép területet foglalnak már el, meg lehetett volna szemlélni. Buzditani, batorítani, utbaigazítani a telepítőket, ahol szükséges. De én hiszem, hogy a mi késik, el nem marad. Dolgozzunk és imádkozzunk, kérjük a magyarok Istenét, hogy adjon áldást és sikert a szőlőművesek munkálkodására. Tavoztasson el minden vést, hogy a most még kopárán muredező hegyeket és halmokat is minél előbb szőlők koszorúzzák.

Kapitány János.

Felhívás

Magyarország gazdaközönségéhez.

Az országos m. kir. statisztikai hivatal útján kaptak a földművelésügyi nagy. kir. miniszter ó nagyméltóságának az 1895 VIII. t. cz. végrehajtására vonatkozó felhívását. A czél, melyet a nevezett t. cz. elérni óhajt, közérdeku s földművelésügyi ólébvitelét czélzó; épon azért, a legmolegobban ajánljuk az alább közölt felhívást olvasóink szives figyelmébe. Szerk.

„Az 1895. évi VIII. t. cz. a f. évi november hó 20. és 30-ika közt Magyarország területén általános mezőgazdasági statisztikai összeírást rendelt

Mint megyei hivatalnokot a közügynek szertete, kötelességeinek pontos teljesítése; az igazi érdemnek hamar való felismerése; a léhaagnak és úrea fejűségnek ostorozása jellemzi. Olyan hivatalnok, a ki ismeri a munka bcséset; a ki maga is sokat dolgozik, de elvárja, hogy alattvalói is pontosak, és kötelességszeretők legyenek. Ebben a sok nyelvű megyében sok ilyen hivatalnokra volna szükség.

De nemcsak a megye, hanem egyháza is korán felismerte a munkábiró férfiú nagy értéket s a felső-zemlelpi ev. ref. egyházmegye tanácsbirájául; a tisztánimenni ev. ref. egyházkerület pedig 1887-ben a szerencsetlen véget ért ifj. br. Vay Miklós örökébe, a sárospataki főiskola világi algonoknóul választotta. A Vayak és Mocsaryak örökébe 1887. január 24-én lépett s a lefolyt idő alatt beigazolta a hozzá fűzött reményeket s igazolta, hogy hű maradt ahöz a zászlóhoz, a melyre langbetűkkel e szavak vannak felírva: „Neveljétek a hazának lelkes és igaz fiaikat.“ Valóban igaznak bizonyult az, a mit bekászónójében mondott: „Minden bizalmi állásban a rokonszenv, mely az első találkozásnál kifejezést nyert, új erő kölcsönzés az egyenre, ki annak betöltésére kijelöltetett.“ Azt a kört, amelyet az isteni gondviselés számára főiskolánk életében kije-

lőtt, a legnagyobb buzgalommal tölti be ma is a kedves kötelességet teljesít mindig valahányszor bókros teendői között a főiskola ügyeinek elintézése vár munkas kezére. A rend és fegyelem törvényeit ismerve, fárasztó munkával, odaadó lelkesedéssel a bölcs előrelátással törekazik megvalósítani azt a célt, a melyet algonoknóságához fűzött e negyedszázados főiskola, azt, hogy jó akorvált biztosítson felül és díszeltesse az alsóközony protestáns közszellemet.

Ilyen az ünnepeit férfiú, mint megyei hivatalnok, mint egyházatársadalmi férfiú. A kinek ily szerepet adott Isten egy megye és vallásfelekezet életében, az, mint ember is figyelemre méltó. Mar külső megjelenése elárulja a valódi gentleman. Biztos és egyenes álláspése nem csak a „grand Seigneuth“ árulják el, hanem őszinte és egyenes gondolkodás módját, a mely szeret minden szepet, igazat és jót; gyűlöli minden rosszat és aljast. Olyan ember ő, a ki zivessen segít a valódi szerencsetlennek, de útalattal fordul el attól, a ki egyszer bizalmára méltatlanná lett. Érzelmeli tisztak és nemeseek. Langolón szereti a hazát és megyéjét a egyike azoknak, a kik tónkre tettek a megyében a nemzetiségi aspirációkat s bevagtak új át az orosz penzell dolgozó propagandának. Ó volt az, a ki, hogy a millenniumi kiál-

lítás impozánsabb legyen, azt indítványozta, hogy az ország összes megyéiből alakított történelmi bandérium kísérije testőr-csapatként a kiállítást megnyitására a királyt.

Nagy és magasatos céljaiban mindig nagy eszmék vezették s olesó dicőségéért céljaitól soha el nem tért. A munka és küzdelem csak edzették erejét s most férfi kora teljében még többet és nagyobbat vár tőle a megyének közönsége. Ó, mint eddig, úgy ezután is általánosan tisztelt és szeretett vezér embersé lesz e megyének, sokra becsült algonokna a sárospataki főiskolának s mintaképe az igazi férfianak.

Huszonöt év. Meghatva állunk meg a negyedszázad határkövénél s reményteljes szívetl a következő küszöbén s midőn szívetl-lelkekkel vegyülünk a tisztelők soréegébe, nincs más óhajtasunk, nincs más keresűnk, csak az, hogy a jubilans férfiú legyen a miénk ad multos annos!

Kalassay Sándor.

el. Nemesak a kormány óhajtása volt ez. hanem hazánk gazdalkozásának ezek óta hangzottatott kivánsága.

A tengerüli nagy gabonatermesztő országok versenye s a termények árának rendkívüli hanyatlása Európaszerte, évről-évre nehezebbé teszi a mezőgazdaság helyzetét. Súlyosan érezzük mi is ezt a válságot s a kormány és a társadalom vállvetett erőfeszítésére van szükség, hogy megállhassunk a mostani viszonyok között s megvethessük a mezőgazdaság újabb virágzásának alapját.

De arra, hogy helyesen tűzzük ki a célzt s jól válaszunk meg az utakat és módokat a helyzet javítására, szükségünk van a hazai viszonyok és állapotok beható, alapos megismerésére, a mit azonban nem érhetünk el másképp, mint egy lelkiismeretes, pontos, részletes statisztikai összeírás segítségével.

Belátta ezt a mezőgazdasági érdekek minden, igaz barátja és illetékes képviselője; belátták legkiválóbb gazdáink, belátták a gazdasági egyesültek, belátta a kormány. A törvényhozás pedig áldozatot nem kímélve, pártkülönbség nélkül, ritka egyértelműséggel szarazta meg a nagyerjedelmű adatgyűjtés és feldolgozás költségeit.

Lesz-e haszna az áldozatnak? Lesz-e sikere a fáradozásoknak? Az egyszóval a gazdalkozásunktól függ! Ha a valóságunk teljesen megfelelő adatokat nyerünk megvethetjük azt a biztos alapot, melyre nyugodtan epithetünk, de ha a valóságunk eltérő, hamis adatok folynak be, nemesak a sok költség, munka, fáradozás vesz kárba, hanem a magyar mezőgazdaság felvirágoztatásának fáradozások és százkörök annak a veszedélynek is ki lesznek téve, hogy a valótlán adatoktól félrevezetve, hasznos helyett káros intézkedéseket tesznek.

Az adatok bevallásánál tehát legelső feltétel a teljes őszinteség. A titkolózással gazdalkozásunknak csak magának ártana; olykor valna ez, mintha a beteg azon igyekeznék, hogy az orvos valahogy el ne találja baját, hanem egészen más betegséggel ellen gyógyítsa.

A tiszta valóságunk bevallásából senkre semmiféle kár vagy hátrány nem háramlik. Felkerem ennél fogva a hazai gazdalkozóknak, hogy ha netalán itt-ott olyan halvélemények támadnának, hogy ez az összeírás adóztatási cézből törtenik, világosítsák fel a tévelygőket és félrevezetteket s magyarázzák meg, hogy ezek az adatok kizárólag a mezőgazdaság és a földművelő-nép érdekében gyűjtetnek; adóhivatalkok, vagy más pénzügyi hatóságok még csak látni sem fogják ezeket; szóval a mezőgazdasági statisztikai összeírás nincs össze kötve semmiféle adóztatási cézzel.

De felkerem gazdalkozósságunkat, ügyeljen arra is, nehogy egyesek tréfból vagy hiúságból valljanak be hamis adatokat s az ily kicsinyes, nevetéses emberi gyarlóságok meglátsásk a nagy, országos mű sikerét.

A mezőgazdasági statisztikai összeírás az egész nagy gazdalkozósság buzgó, tevékeny közreműködése nélkül eredményes nem lehet. Az ország és saját érdekük egyaránt kívánja, hogy tegyének meg minden lehető a munkálat érdekében. Minden gazdalkodó már jó előre tekintsen körül ügyelmes gazdagságban, jégyezesse fel, hogy mennyi földön gazdálkodik, mennyi és milyen gazdasági eszköze, hazi állata stb. van, hogy annak idején egész pontosan jelenthesse be az adatokat az összeíró ügy-nököknek.

Az egész összeírás munkálatban legfontosabb személy az összeíró ügynök. Kívánatos, hogy erre az igen fontos állásra a legintelligensebb gazdák, birtokosok vállalkozzanak. Nem áldza ezzel meg magát senki, legyen bármi nagy úr, vagy előkelő személyiség. Sőt díszöséget szerez vele, mert polgári kötelességet híven teljesíteni s osztályérdekét tisztes munkával szolgálni: az csak emelhet mindenkét a közbeesülésben. Ne engedjék gazdáink, hogy összeíró ügynökökül olyanok alkalmaztassanak, kik a földműveléshez csak alig értenek, vagy ha értenek is, nincsenek közvetlenül összeforva a mezőgazdaság érdekében. Az öntevékenységre a leg-szebb alkalom kínálkozik, mutassák meg gazdáink, hogy abban a nagy és fontos társadalmi osztályban, melyet ők képviselnek, van elég közsellem, van elég értelmiség, van elég buzgóság s mikor saját javuk, boldogulásuk forog szóban, nem állnak félre összedugott kúzzal.

A magyar gazdalkozósságnak nemesak hazafiságra, hanem saját jól fellogott érdekére hivatkozom a gazdáinkat a legelsőből a legutolsóig teljes bizalommal kérem fel, hogy a mezőgazdasági sta-

tisztikai összeírás nagy munkáját minden kitelhető módon támogatni és előmozdítani sziveskedjenek. Budapest, 1895. július hó 19-án.

Gr. Festetics Andor, s. k.
földművelésügyi m. kir. miniszter.

Huszonöt éves jubileum.

Városunk egyik köztisztviselőben álló polgára, a sárospataki hercegi uradalom derek jószágigazgatója, Philipp Károly úr s neje, sz. Hósel Anna úrbölg boldog házasságtólunk 25. évét érték el folyó év augusztus hó 4. napján. Tervben volt e nap nagyobb szabású megünnepelése, azonban a director úr hirtelen támadt betegsége miatt, csak a nála tisztelgő uradalmi tisztikart s néhány jó barátját fogadhatta, kik ezen örömnappal alkalmából a jubiléumok szívből üdvözölni siettek. Megható volt, midőn a teljes számban megjelent uradalmi tisztikar szeretve tisztelt, de ez alkalommal szenvendő igazgatójukat üdvözölték; mert, habár a nap jelentősége örömkönyveket csalt a tisztelgő tisztikar szeméibe, a betegség bizonytalan állapotai bánatkönyveket is vegyített amazok közé s valóban ez alkalommal az öröm s öröm egyidőben ölelkezett össze. A tisztikar, hogy a nagyrabecsült család előtt e napot még emlékeztetesebbé tegye, igazgatójuknak egy remek kivitelezést szerleget, mely az öblös mező egyik oldalán: „1870 aug. 4. Emlékkül az uradalmi tisztikartól” mérszett felirással, a másik oldalon monogrammal van díszítve s szeretetreméltó nejeinek pedig két drb. majolika virágvaszát ajánlottak fel.

E derek házaspár még 1876. évben származott hozzánk: a családfő rokonszenves megjelensével, a családnya nyájás, leereszkedő modorával nemesak városunk s a vidék intelligenciáját, hanem a köznépet is meghódította ugy, hogy csakhamar minden ismerősök megszerette őket s ma is tisztelik, becsülik e kedves családot.

Philipp Károly úr a sárospataki társadalmi életben a legelső helyet vívta ki magának és meg is érdemli azt. Herceg Windisch-Graetz Lajos úr ő fömoltósága s ferjú jeles tulajdonait jutalmazta akkor, midőn volt főerdészét jószágának teljhatalmú igazgatójává emelte. S méltán! Hisz kiváló szakértelemmel vezeti a hercegi uradalmat s teljes odaadással csüing hivatalán. A városi közönség rokonszenve s bizalma a helybeli tüzoltó-egylet elnökévé, népbanknak felügyelő-bizottsági tagjává, községi képviselő-testületi s megyei bizottsági tagja választotta. Szóval, 20 évi ittélé alatt a mi viszonyaink s körülményeinkhez alkalmazkodva, megnyerő föllépésével, édes magyar nyelvünk elsajátításával, 5 derek fiának magyar szellemben való taníttatásával, magyar honfűsítésével nevé városunk legelőkelőbb polgarainak sorába iktatta.

Mindenben szép jellemvonásait e helyen elmondani házasságának 25. évfordulóján alkalmasnak találuk. Így kíván a czikkíróval is szerkesztőségünk is részt venni ama általános örömben s ünneplésben, melyben a sárospataki hercegi uradalom tisztikara szeretett igazgatójukat, számos előkelő polgar tisztelt barátjukat s minden ismerőse nagyrabecsült polgártársukat részesíteni óhajtják. A czikkíró a szerkesztőséggel együtt e helyen mindazok meleg érzelmét tolmácsolják, kik a jubiléumok tartás egész-ségét s boldogságot kívánnak. Éljének sokáig, hogy aranylakadalmuk alkalmával szebb köszön-tövel üdvözöljék őket!

Julius.

VEGYES HIREK.

— Gyászjelentés. Özv. Tóth Zsigmondus szül. nagy-túri Teleky Teréz s gyermekei Sándor, Gyula, Marika valamint az őszes rokonság nevében is fájdalommal szível jelentik fiók illetve testvérük Tóth Lászlónak f. hó 3-án, délután 1 óraker dlete 17-ik évében történt gyorsos elhunytát. A megboldogult hült temetési folyó hó 4-ikén, délután 5 óraker fognak az ev. ref. szertartás szerint örök nyugalomra tetetni. Csörgő. 1895. augusztus hó 3-án. Könyvd legyen a föld hamvainak!

Lapunk zártkör. értesítünk, hogy betegségből már felépült.

— Czim adományozás. Ő Felsője a földművelésügyi m. kir. miniszterium előterjesztésére Buda-y Zádor volt s. a.-ujhelyi kultur főmérnöknek a műszaki tanácsosi címet és jelleget díjmentesen adományozta. Buda-y Zádor ezeltől a s. a.-ujhelyi V. kerületi kulturmérnöki hivatal főnöke volt s ezeltől két évvel hivatótt be a földművelésügyi miniszteriumba szolgálatára s az alatt felügyelői minőségben alkalmaztatott.

— Meghívó. Az ujhelyi és vidéki ifaltság f. évi augusztus hó 11-én a Csörgő melletti toronyai fürdőben zártkörű táncmulatságot rendez. A táncmulatság kezdete délután 3 óraker. Kedvezőtlen idő esetén a mulatság a következő vasárnap (augusztus hó 18-án) fog megtartatni. Belélti díj férfiak részéről 1 korona. A meghívott közönségnek a fürdőbe való könnyű és cselészerű kijutására tekintetből a csörgői vasúti állomáson szekerek fognak készen állani, melyek az érkezőket a fürdőbe szállítják.

— A tiszaánnoni ev. ref. egyházkerület öszki közgyűlését folyó évi szeptember hó 17-ik napján Sárospatakon tartja meg. E gyűlésen egy új theológiai és a Dr. Bartha Béla, eltávozása folytán megürült jogi tanácsok fog választás útján betöltetlni.

— Nyilvános nyugta és köszönet. Sárospatakon a városhaza termeiben, augusztus 3-án tartott zártkörű táncmulatságon fölléltettek a következők: Tóth Szily Etelka 1 frt, Nádasdy Trisztánszky Károly 3 frt, Dr. Ballagi Géza 3 frt, Dr. Finkei Ferenc 1 frt, Dr. Kun Zoltán 1 frt. Fogadják az igen tisztelt adományozók a jótékony cél érdekében tett szivessegükért az egész rendezés nevében öszinte hálaikat, igaz köszönetüket! *(f). Szabolcs Benő* pénztáros. *Dezso Géza* ellenőr.

— A cigándi ifaltság folyó 1895. év augusztus hó 4-én a nagy-cigándi fűzesben jótékonyozó zártkörű batus táncmulatságot tartott, mely mint lapunknak írják, a Bodrogköz egyik legsikerültebb táncmulatsága volt. A kitűzött jótékonyozásra is szép ösziget eredményezett, mely az elnökség kiváló érdeme.

— Csendélet M.-Hotykan folyó hó 1-én Okruczky Ferenc és Bucsók Mihályé ottani lakosok a közel-mutban agyonütött Dombrádi László hátramaradt gyermekének örökre fogadása fölött öszeszólalkoztak; a szót telt követte, a mennyiben a vakmerőségéről híres Okruczky Bucsónak baltával öszszverte, majd pedig midőn sértett panasza a bírósó akart menni, Okruczky az utczán újból megtámadta és a 8-ik hónapra telerben levő nőt nagyon súlyosan öszszverte. Ekkor a dologról értesült Bucsókó férje is megérkezett s nejét védelmezendő Okruczkyra forgó pisztolyal kétszer lőtt, de nem talált; Okruczky sem akaráván hátrább maradni, puskáért futott haza és Bucsókókat ellen hátravadászatot intézett, de a véletlenül odaérkezett csendőrzárőr által varatlanul fölleltetett és letartóztatott. A tízes verü Okruczky, ki a csendőrzárőr ellen intézett fegyveres ellenzegüléséért csak nem régi-ben volt 3 évig elzárva, az ügyességi bürtömben szállítottatott be.

— Orvtámadás. folyó hó 4-én éjjel Szabó Dániel és Szabó András helybeli fazekas segédek gondatlanul haladtak a Bodrog parton, midőn Veréb József helybeli suhanec egy vályogdöbörből kiugorva karóval hirtelen mindét fazekas segédet leverte. A két fazekas segéd jelentékenyen megsérült. Veréb József ezen orvtámadásáért a kir. járásbírósa elé állítottatott.

— A csendőrség új beosztása következtében a Kassán székelő m. kir. IV. számú csendőr kerület második százra S.-a.-Ujhelybe helyezettett s 3 szakasz beosztatótt rendelkezése alá, az első szakasz székhelye S.-a.-Ujhely a következő örsökkel: S.-a.-Ujhelyi Mihályi. Királyhelmecey. Kis-Czigánd, Nagy-Kövesd, Sárospatak, Olasz Liszka, Tokaj, Szorens, Gosztely, Tállya, Erdőbénye. (fürdő-különítménye.) a második szakasz székhelye Homonna Sztarina. Szirma, Izbuzgya-Kadvány. Mező-Laborcz, Nagy-Mihály, Tőke-Terebes, Gálszécs, Varamud, Nagy-Dobra, Sztrapkó, Málca és Ujlya; a harmadik szakasz Sárosvármegye területére ösik 14 örsrel és egy különítménnyel.

— Lapunk 31 számában „Hamis betéti könyvek” czimú hírtünkre vonatkozólag a s.-a.-ujhelyi központi takarékpénztár részvényszeresárságot követelő helyreigazítást tettük: „Tisztelt szerkesztő úr! Beves lapjaink 31-ik számában Hamis betéti könyvek”-ről hozott közlemény következtében kérjük helyroigazítást. Röth Sanu intézetünkönél sem váltott, sem betéti könyveket soha el nem helyezett, volt ugyan nálunk három takarékpénztári könyveske mintegy 740 frt értékben általunk ösmert helybeli egyének által leszámtott váltók

biztosítékul letéve, de a s.-a.-ujhelyi takarékpénztár ezeket hamisan nem mondta s értéküket ki is fizette. A takarékpénztárnak azonban szintén csak kisebb összegről szóló betéti könyvecskéje más s.-a.-ujhelyi intézetnél is volt biztosítékképp letéve. Szívességeért előre is köszönetünket nyilvánítván, maradjon kiváló tisztelettel *Központi Takarékpénztár részvénytársaság.*

— **Az országos magyar daléregyesület** a napokban figyelmet érdemlő javaslattal, illetőleg kérrrel fordult az ezredéves kiállítás igazgatóságához. Részt kért ugyanis a megnyitó ünnepből s erre nézve a következő ajánlatot tette: az eddig szokásos sablonos eljárást mellőzve, az egész ország körülbelül négyezer dalosából kiválasztják a kétszáz legjobb hangot, s ezer rézútvó vagy vadászútvó kísérete mellett egy imaszórási kantatét vagy millemiumi himnusz énekelnek a megnyitáskor. A himnusz szövegére én azután a dallamára pályázatot hirdetnek, meg pedig a szövegre 100 koronát, a zenére 1000 koronát. E díjakat a kiállítás igazgatósága adja s mivel a tervet elfogadták az országos dalos egyesület már legközelebb kitűzi a pályázatot, a melynek a feltételeit a kiállítás I. B csoportjával egyetértve állapítja meg. Itt egyben megemlítjük, hogy a kiállítás idején az ünnepélyek csarnokában országos dalverseny is lesz még pedig augusztus 15. és 16-án. Ohajtható volna, ha e versenyen megyénk dalárdái is részt vennének.

— **Kolera.** Lapunk múlt számában említettük, hogy Oroszországban a kolera kiütött. Most pedig sajnosan kell hírelt adnunk, hogy *Tisza-Lökön* is fellépett. Mint tudósítónk írja Vanda András földműves *koleragyanus* tünetek közt hirtelen elhalt. Sárospatakon is előfordult a napokban egy *kolerin* eset. A legmesszebb menő óvintézkedések megtételét ajánljuk községeknek.

— **Gondnokság.** A s.-a.-ujhelyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Zemplénnérmegye Zemplén községbeli illetőségű s ottani lakos Csatlós Józsefnek szül. Sarkadi Erzsébetet az 1433.95. szám alatt bírói jogerős ítélettel az 1877. évi XX. t. cz 28. §. a) pontja alapján tekozás miatt gondnokság alá helyezte.

— **Egy teljesen jó karban levő fedeles hintó** jutányos áron eladó. Tudakozódhatni a kiadóhivatalban.

CSARNOK.

Nyári táncmulatság Sárospatakon.

Édes szerkesztő úr!

Azt nem gondolja valamiképen, hogy jelen szerény igényű soraimnak némi halvány árnyalatu irigység volna a fő-fő okozója. Igen, az ádáz irigységet értem, mintha én gonosz lélekkel tudomást

sem akarnék venni arról, hogy Ön ott volt és így a jelenlévő dícsőségnek szalmakoszorúját is szegény nyakamba öhajtanám kaparítani. Oh, ellenkezőleg, ezennel teljes erőmből elismerem, hogy Ön, édes szerkesztő úr, jelen volt azon a mulatságon és készséggel segített emelni a pataki redoutnak majális vidám hangulatát. Hanem... hanem... Önöhöz szállok ez alkalommal azért, mert csekélysegem vállaira sziveskedett helyezni a referéda írásnak aggodalmas gondjait és ezzei együtt gondterhes aggodalmait is. olyanféle ármányos gondolatokat táplálván, hogy azok a pataki és vidéki szép leányok, kik erről a majalistról — óriási sajnálatukra — hiányoztak, — pedig meglehetősen sok az ő számuk — olvassák el e rettenetesen félelmetes referátát és a miért nem jöttek el — sajnálkozzanak egy keveset!

Hát úgy volt a dolog, hogy nemes Sárospatak városának arany fiatal emberei és még aranyosabb mulatni szerető férfiai egy meselőség szép nyári napon arra a magasatos gondolatra ébredtek, hogy a morte-saison unalmasságainak elkergetése végett egy kis kánikulai majalíst kellene rendezni a — városháza termeiben. Nos, ez a kánikulai majalíst csakugyan meg is történt vaia augusztus 3-án és pedig — mint édes szerkesztő úr is minden bizonytal szóról-szóra aláírja veledékesemet — szép sikerrel és festelen jó vidámságban. Egyenemely kételkedő lélek felakadt azon, hogy „majalíst” rendeznek a városháza nagy termeiben — kánikulai idején. Ne gondolja azért valahogy, édes szerkesztő úr azt, mintha talán a pataki jeunessé-d orée ereiben nem a szokott meleg vér folydogálna, hogy talán kissé félszékeny a jó élteő augusztusi éjszakákon és hogy a miatt vonult a tán-terembe!?! Oh dehogy, csak a jószágos menyboltozatok gyakorta bőségesen öntözött csatornáit izesztgették egy kissé az embereket: az ég csatornáit, melyeknek még hozzá a legkevesebb szándékukban sem volt meglocsolni a kiszáradt földet azon a bőbájós éjjelen... Mert hát azt édes szerkesztő úr is számtalan mosolyok kíséretében hajlandó elősmerni, hogy vajmi jó regényes és kalandos hangulatot tudnak azok az imádai való felhők előidezni, a mikor egy-egy vig majalíst élvező hitalságot ex abrupto sziveskednek elmosni a — föld szinéről.

Hogy a városháza termeiben nem volt-e egy kis melegség augusztus 3-ának rövid éjszakáján: azt nem lehet tagadni. De hát, édes lstenem, ugyan hol ne érezne egy kis melegséget, ha másképp nem, hát a — szive táján — a tánczó fiatal, mikor oly szép táncosnői szemekbe nézhet, a minőknek élvezésében akkor lehetett részesülni? Higye meg, édes szerkesztő úr, s higye meg kedves olvasóink, hogy a táncosnők éjbóditó szempárja által bennünk elővárszólt „melegség” fölér az izzasztó kánikulának mindennemű kegyes forroságaival... Hej! tartok tőle, hogy a hány fiatal ember csak hiányzott erről a táncmulatságról, mindannyian nem a kánikulai melegség okából hiányozának, hanem...

Egy szó mint száz: nem valami túlságos sokan valának bizony ott fenn, de a ki csak ott volt, az mind kellemesen, vidám hangulatban, festelen jó kedvben eltöltött órái közé igthatatja augusztus harmadikának éjszakáját. A cigánybánda — tessék tudni, az, a melyik nem hal a vízbe, illetve annak tagjai — igyekeztek megfelelni „Faráő utódai” nevezetűeknek, a jószívű Wintnerné asszony-ság pedig mindenféle jó enni és inni valóval ellátja a szeretetreméltó közönséget. Istenem! ha a jó zenére és a kitünő sörre, borra, meg süteményekre gondolok, majalíst élményeimnek ezt a határozó részleteit is szives örömmel vésegetem fel emlékezetem cseppetsem csaköny tábláira...

Egyszóval, Ön is jól mulatott, édes szerkesztő úr, én is, meg mindenki is, a ki csak ott volt. Tudja, nekünk fiataloknak első sorban is ez kellett s ezt el is értük. A Tompa-szobor? — No arra is jutott egy pár forint!...

Különb, ha pontosan tudni akarja szerkesztő úr a jelenlött odjós táncosnők és úrnők névsorát, ime azt is közlöm Önnel:

Leányok: Bakó Irma, Dezső Mariska és Sárika, Inezedy Etelka László Margit, Marasca Mariska (Csataszög), Mook Margit és Erzsike (Vajdáska), Szinyei Mariska és Boriska, Tamaskó Aranka (Homonna), Vas Gizella.

Úrnők: Dr. Ballagi Gezána, Bakó Sándorne, Dezső Lajosné, László Jánosné, Marasca Julia, Mook Ferencné (Vajdáska), Szinyei Gerzonné stb. stb.

De miért is oly rövidék ezek az augusztusi éjszakák, hogy oly hamar — s ilyenkor bizony ugyamán hivatalanul — beköszönt a kedves Auróra! Ép ez a furcsa a dologban, hogy a mikor a rózsás, bóditó szépségű hajnal-istennő bekukkan a táncsterem ablakain: vége szokott lenni a mulatságnak is. Most is hajnalban lett vége a táncnak. Csak legalább még egy darabkát várt volna az a hajnal!! S ezt úgy hiszem, édes szerkesztő úr sem bunta volna! Abba a reményben, hogy még gyakorta élvezünk ily vidám hangulatú mulatságot, vagyok őszinte tisztelője:

Cserehati Tibor.

*****

NYILTÉR.*

Alólított ezennel kinyilatkoztatom, hogy a Rth Elek úron f. e. június hó 29 én elkövetett sertést, mint olyat, — melyet felhóvult leikiállapotomban meggondolatlanul elkövettem, mélyen sajnalom és hogy neki nemileg reputációt nyujtsak, ezennel bocsánatot kérek tőle.

Sárospatak. 1895. augusztus hó 8-án.
Mandl Géza.

* E rovattban közlötnek nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

H i r d e t é s.

LEONHARDI-FÉLE TENTÁK

a legjobbak és akis valódi a feltalálótól:

LEONHARDI ÁGOST, Bodenbach a. d. Elbe.

Ezen véd-
császár királyi osztr.
36089. szám.

jeggyel
magyar királyi szabadalom
48274. szám.

(1-10) **I r ó - t e n t á k:** Leonard-féle **M á s o l ó - t e n t á k:** Leonard-féle

Anthracen-tenta kék-fekete } Legjobb író-tenta a könyv-
Legfinomabb könyvtenta kék-fekete } vezetéshez, határtalan tar-
Alizarin-tenta zöld-kék-fekete } tósság okmányok számára.
Gallus-tenta } Szabadalmazott eljárásom
Világposta-tenta koromfekete } szerint készítve.

Leonhardi-féle Szines-tinták autografa-tenták, hektograph-tenták, folyékony-tus mérnököknek és rajzolónak, tinta-porok és kivonatok, bélyegző-festék, másoló-festék, legszebb író-gép festékek; fehérnemű-jegyző-festék, folyékony envy- és gummi, halenyv, fényenyv, Eau de Labarraque-tentafoltok eltávolítására papírról és fehérneműről. Pecsétviaszok stb. stb. A bel- és külföldi legtöbb írószerekkereskedésben kaphatók.